

Nội soi đại tràng: Đó là gì và những điều cần biết trước

Nội soi đại tràng cho phép bác sĩ quan sát toàn bộ lớp niêm mạc của đại tràng và trực tràng của quý vị bằng một camera mỏng, linh hoạt. Xét nghiệm này có thể tìm và cắt bỏ những khối phát triển gọi là polyp trước khi chúng biến thành ung thư. Đối với người có nguy cơ trung bình và có kết quả bình thường, nội soi thường được lặp lại mỗi 10 năm.

Trang này dành cho bất kỳ ai sắp nội soi đại tràng hoặc đang cân nhắc có nên làm hay không. Trang này nói về việc chuẩn bị, những gì diễn ra trong lúc khám, bao lâu cần làm lại, các rủi ro và chi phí.

Phiên bản đơn giản

Nội soi đại tràng cho phép bác sĩ quan sát **toàn bộ lớp niêm mạc của đại tràng và trực tràng của quý vị**. Dụng cụ được dùng là ống nội soi đại tràng (colonoscope) — một ống mỏng, linh hoạt có đèn, camera và một dụng cụ nhỏ để lấy mô. Ống được nhẹ nhàng đưa qua hậu môn vào trực tràng, rồi đi lên khắp toàn bộ đại tràng.

Xét nghiệm này đặc biệt vì nó làm được hai việc cùng lúc. Nó có thể **tìm** những khối phát triển gọi là polyp. Nó cũng có thể **cắt bỏ** chúng ngay trong cùng một lần khám. Một số loại polyp có thể từ từ biến thành ung thư qua nhiều năm. Cắt bỏ chúng có thể ngăn ung thư trước khi nó bắt đầu.

Nội soi đại tràng là xét nghiệm sàng lọc thông dụng duy nhất có thể tìm và cắt bỏ các khối phát triển trên khắp toàn bộ đại tràng trong một lần thực hiện. (Nội soi đại tràng sigma (sigmoidoscopy) cũng có thể cắt bỏ khối phát triển, nhưng chỉ ở phần dưới của đại tràng.)

Chuẩn bị: làm sạch ruột

Bác sĩ cần nhìn rõ, vì vậy đại tràng của quý vị phải hoàn toàn trống. Trong một hoặc hai ngày trước khi xét nghiệm, quý vị sẽ:

- Thay đổi chế độ ăn, thường là chuyển sang chỉ uống chất lỏng trong vào ngày hôm trước
- Điều chỉnh một số loại thuốc, nếu nhóm chăm sóc của quý vị yêu cầu
- Uống một loại dung dịch đặc biệt để **làm sạch ruột** (bowel prep), gây đi ngoài phân lỏng để rửa sạch đại tràng

Hầu hết mọi người nói rằng việc chuẩn bị là phần khó nhất. Nó không đau, chỉ bất tiện, vì quý vị sẽ phải ở gần nhà vệ sinh một thời gian. Tuy vậy, đại tràng sạch thực sự rất quan trọng. Phần còn

sót lại trong đại tràng có thể khiến bác sĩ không nhìn rõ lớp niêm mạc.

Chuẩn bị kỹ lưỡng là điều giúp cuộc khám chính xác — hãy làm đúng hoàn toàn theo hướng dẫn.

Trong lúc khám

Vào ngày xét nghiệm, hầu hết mọi người được dùng **thuốc an thần** — thuốc giúp quý vị thư giãn hoặc ngủ nhẹ. Nhờ vậy, quý vị cảm thấy ít hoặc không khó chịu. Bác sĩ nhẹ nhàng bơm một ít không khí vào đại tràng để làm nó mở ra và nhìn rõ lớp niêm mạc hơn. Theo NIDDK, bản thân cuộc khám thường mất chưa đến một giờ.

Nếu bác sĩ phát hiện một polyp hoặc một vùng trông bất thường khác thì sao? Họ thường có thể cắt bỏ nó ngay lúc đó qua ống nội soi. Việc này gọi là cắt polyp (polypectomy). Mô được gửi đến phòng xét nghiệm và được xem dưới kính hiển vi. Phòng xét nghiệm kiểm tra xem có tế bào bất thường hoặc tế bào ung thư nào không.

Vì có dùng thuốc an thần, quý vị sẽ cần người lái xe đưa về nhà. Quý vị có thể thấy chướng bụng hoặc đầy hơi một lúc ngắn khi không khí thoát ra khỏi cơ thể.

Bao lâu cần làm một lần

Giả sử quý vị có **nguy cơ trung bình** và kết quả nội soi đại tràng bình thường. Khi đó các chuyên gia khuyên nên làm lại xét nghiệm **mỗi 10 năm**. Khoảng cách dài như vậy là hợp lý vì nội soi đại tràng kiểm tra toàn bộ đại tràng và cắt bỏ polyp trong quá trình khám.

Thời điểm của quý vị có thể khác nếu:

- Đã phát hiện và cắt bỏ polyp
- Quý vị có tiền sử gia đình bị ung thư đại trực tràng
- Quý vị có một bệnh di truyền như hội chứng Lynch
- Quý vị bị bệnh viêm ruột

Trong những trường hợp đó, bác sĩ có thể đề nghị bắt đầu sớm hơn hoặc quay lại thường xuyên hơn.

Mười năm chỉ là khoảng cách tiêu chuẩn cho người có nguy cơ trung bình với kết quả bình thường — bác sĩ sẽ đặt lịch phù hợp cho quý vị.

Cần nhắc các rủi ro

Nội soi đại tràng nói chung là an toàn. Nhưng giống như mọi thủ thuật khác, nó có một số rủi ro. Các rủi ro chính là:

- **Chảy máu**, thường xảy ra nhất sau khi cắt bỏ polyp
- **Rách (thủng)** thành đại tràng, hiếm gặp nhưng nghiêm trọng

Những vấn đề này xảy ra ở một số ít trường hợp. Nhóm chăm sóc sẽ giải thích các rủi ro cụ thể cho quý vị trước khi xét nghiệm, để quý vị có thể đưa ra lựa chọn sáng suốt.

Chi phí và bảo hiểm

Sàng lọc ung thư đại trực tràng là một dịch vụ phòng ngừa. Nhiều chương trình bảo hiểm y tế, Thị trường Bảo hiểm Y tế (Health Insurance Marketplace) và Medicare được yêu cầu phải giúp chi trả cho dịch vụ này. Một điều cần biết: nếu nội soi đại tràng được làm để theo dõi một kết quả sàng lọc dương tính khác, hoặc nếu một polyp được cắt bỏ trong lúc khám sàng lọc, một số công ty bảo hiểm có thể coi đó là khám chẩn đoán và tính phí khác.

Quy định về bảo hiểm khác nhau, vì vậy nên hỏi công ty bảo hiểm trước khi xét nghiệm để biết quý vị có thể phải trả bao nhiêu.

Hãy hỏi chương trình bảo hiểm của quý vị xem nội soi đại tràng sàng lọc được chi trả thế nào — và điều gì thay đổi nếu phát hiện polyp.

Khi nào cần được giúp đỡ sớm hơn

- **Gọi 911 hoặc đến khoa cấp cứu nếu** cơn đau bụng trở nên dữ dội sau khi khám, hoặc chảy máu từ hậu môn không ngừng, hoặc quý vị cảm thấy buồn nôn, chóng mặt hoặc yếu bất thường.
- **Đi khám ngay (gọi cho nhóm chăm sóc, hoặc đến khoa cấp cứu nếu không liên lạc được với họ) nếu** tình trạng đi ngoài ra máu không đỡ hơn, hoặc quý vị bị sốt trong những ngày sau khi khám. Theo NIDDK, chảy máu có thể xảy ra muộn đến 2 tuần.
- **Gọi cho nhóm chăm sóc trong vòng một hoặc hai ngày nếu** chướng bụng và đầy hơi chưa giảm, hoặc tác dụng phụ khiến quý vị không thể uống hết thuốc làm sạch ruột trước buổi hẹn.

Nguồn: NIDDK — Nội soi đại tràng (niddk.nih.gov/health-information/diagnostic-tests/colonoscopy); NCI — Các xét nghiệm sàng lọc để phát hiện ung thư đại trực tràng và polyp (cancer.gov/types/colorectal/screening-fact-sheet).

Dựa trên một nguồn đáng tin cậy

Đây là bản dịch bằng ngôn ngữ đơn giản của nội dung giáo dục dựa trên National Cancer Institute. Vui lòng đọc nguồn gốc để có thông tin đầy đủ và cập nhật. Chỉ mang tính giáo dục — không phải lời khuyên y tế. Hãy luôn trao đổi với đội ngũ chăm sóc của bạn.

National Cancer Institute: cancer.gov/types/colorectal/screening-fact-sheet

Cập nhật lần cuối: 2026-09-29

Bạn có quyền được cung cấp thông dịch viên miễn phí. Tại Hoa Kỳ, các bệnh viện và phòng khám nhận tài trợ liên bang phải cung cấp thông dịch viên đủ trình độ mà bạn không phải trả tiền. Bạn có thể yêu cầu tại quầy tiếp nhận hoặc trước buổi hẹn. Bạn không cần đưa người thân hoặc trẻ em đi để phiên dịch.

Trực tuyến: cancerexplained.org/languages/vi/colonoscopy

Dịch từ bài viết tiếng Anh trên cancerexplained.org. Bản tiếng Anh là bản đã được đối chiếu với nguồn.

Chỉ là thông tin giáo dục, không phải lời khuyên y tế. Một hệ thống biên tập có hỗ trợ AI đã giúp soạn trang này. Chưa có người thẩm định y khoa nào được nêu tên đã xem xét trang này, trừ khi có nêu tên.

Được in, sao chép và chia sẻ miễn phí nếu giữ nguyên nội dung. Không cần xin phép. Vui lòng không thay đổi nội dung y khoa. Trích dẫn: cancerexplained.org. Thông tin giáo dục, không phải lời khuyên y khoa.